

ชื่อรายงานการวิจัย: การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการฟังวิทยุชุมชนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาสถานีวิทยุวัดสามพราน
วัดนายโรงและวัดชลประทานรังสฤษฎ์

ผู้วิจัย: พระมหาทองศรี เอกวิโส ดร. และคณะ

ส่วนงาน: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปีงบประมาณ: ๒๕๕๒

ทุนอุดหนุนการวิจัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการฟังวิทยุชุมชนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาสถานีวิทยุวัดสามพราน วัดนายโรงและวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างของประชาชนผู้ฟังรายการวิทยุที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาทางสถานีวิทยุชุมชน รวมทั้ง ๓ รายการ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ไปสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่เป็นตัวแทนกลุ่ม จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

จากผลการวิจัยพบว่า

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการฟังวิทยุชุมชนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในด้านการประเมินผลการใช้สื่อวิทยุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และ ในด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะในการทำงาน ด้านสื่อมวลชน ของผู้จัดรายการธรรมะ และด้านความสามารถ ในการรับสื่อวิทยุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พบว่า อยู่ในระดับมากตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สื่อวิทยุชุมชนได้มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ การรับรู้ ต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ ด้าน การศึกษาคุณภาพของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน โดยภาพรวม พบว่า การประเมินคุณภาพการใช้สื่อวิทยุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านพุทธศาสนาต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หลักการแนวคิด ข้อปฏิบัติทางพระพุทธศาสนามีบทบาทต่อการเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการสร้าง

สังคมให้เกิดสันติสุขได้ นอกจากนั้นก็มีด้านหลักธรรมคำสอนพุทธศาสนา ด้านพุทธศาสนาต่อเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนด้านพุทธศาสนาต่อการเมือง อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการเมืองการปกครองในประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จ มีความขัดแย้งกันเกิดขึ้นในสังคม ขาดหลักธรรมาภิบาล และ/หรือหลักธรรมาธิปไตยเป็นฐานคิด ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการส่งเสริมสนับสนุน การนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการวางแผนเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศแบบบูรณาการเพื่อความยั่งยืน

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับด้านปัญหาและอุปสรรคของการใช้สื่อวิทยุต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสถานีวิทยุชุมชนทั้งสามพื้นที่โดยภาพรวม พบว่า การนำเสนอหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเกือบทุกด้าน ได้สัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพมาก ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ต้องตระหนักรู้ในการนำเสนอสื่อจะต้องมีการประยุกต์หลักธรรมให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันให้มากกว่านี้ รวมทั้งระบบสื่อสารทางเทคโนโลยี ต้องใช้ทุกรูปแบบ ควรมีการสร้างเครือข่ายการเผยแผ่ เพื่อให้เข้ากับสังคมยุคร่วมสมัย นอกจากนั้นควรใช้เวทีสื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับศาสนิกมามากยิ่งขึ้น

Research Topic: A Survey of the People's Opinions on Listening to the Community Radio in Disseminating Buddhism : A Case Study of the Radio Station of Wat Samphran, Wat Nayrong and Wat Cholprathanrangsarit

Researchers: Phramaha Thongsri E-kawangso, Ph.D., and Others

Department: Faculty of Humanities, Mahachulalongkornrajavidyala University

Fiscal Year: 2009

Research Scholarship: Mahachulalongkornrajavidyala University

ABSTRACT

This is a survey research with the purpose of studying and surveying the people's opinions on listening to the community radio in disseminating Buddhism: A case study of the radio station of Wat Samphran, Wat Nayrong and Wat Cholprathanrangsarit. Data collection, researchers material are collected data from the sample group of people who listen to the radio that disseminates Buddhism through the community radio of the three items by systematic random sampling that uses the formula of Taro Yamane in random sampling for each area having been used as the sample group. The number of sample groups consist of 400 persons. The analysis of data uses the statistics such as percentage, mean ($\bar{X}$) and Standard deviation. (SD)

The result of research

The survey of the people's opinions on listening to the community radio in disseminating Buddhism concerning the evaluation using the radio media in disseminating Buddhism was found that, for the overview, the evaluation is mostly at the high level. With respect to knowledge and ability, working skill, mass media of Dhamma host and the ability in receiving the radio media in disseminating Buddhism are found in high level. The signifying of community radio has greatly influenced over learning process and perception toward the changing of the way of life of the people.

The survey of the people's opinions to study of dissemination quality of Buddhism at the present time was found that for the overview, evaluation on using the radio media in disseminating of Buddhism when considering the aspect of Buddhism toward the society. It is at the highest level which means that the principle, way of thinking the performance of

Buddhism have played important roles in helping people and participating in bringing happiness to the society. Besides, with regard to Dhamma principle and Buddhism toward economy which is considered to be at the highest level. For the respect of Buddhism toward politics, it is in low level. The signifying of the development on politics and governance of Thailand is not successful. There are still conflicts in Thai society, lacks of good governance and/or lacks of the rule of law as their basic thoughts. So it is very necessary in providing support and use of the Dhamma principle for the planning and being the strategy in developing the permanent integrated nation.

The survey of the people's opinions on problems and obstacles in using the radio media in disseminating Buddhism for the community radio of the three areas was found on the overview, the presentation of Dhamma principle for almost aspects has been greatly successful and efficient. As for the part to be improved, the media should take into account the presentation by applying the Dhamma principle to be more in accordance with the current situation. Every kind of technology communication system has to be fully. The dissemination network should be set up in order to be in accord with contemporary society. In addition, media arena should be more used for being the lifetime source of learning for Buddhist people.